

naturlige Begrænsning. Endnu i det Øjeblik, hvor dette gaar i Trykken, meddeles det os, at en ny »tænkende« indstændig udbeder sig Tilladelse til at bringe os sin Tak.« —

Jeg rømmede mig beskedent; — han saa op og kom mig smilende imøde. — »Fra »De konservative Kvinders Blad« — ikke sandt?« spurgte han forekommende.

Jeg rakte ham stiltiende mit Kort, og hans Ansigt faldede som en Blomstereng, naar en Sky gaar for Solen. »De kommer i Anledning af »Den opsigtsvækkende Udnævnelse,« formoder jeg?« sagde han med en Panderynkning. — »Jeg vilde blot anmode Chefredaktøren om velvilligst at meddele »Kvinden og Samfundets« Læsere hvilke Embeder, De gerne ser beklædte af Kvinder.«

»Det har jeg jo allerede sagt i min Artikel: de Embeder, hvortil Kvinders Viden og Evner gør dem kvalificerede, forudsat naturligvis, at de ikke ligger udenfor deres naturlige Begrænsning.«

Jeg tog min Notisbog frem. »Hvad mener De om Præsteembederne?« spurgte jeg.

Han smilede, som man smiler af et spøgefuldt Indfald. »Lad os holde os indenfor Mulighedernes Grænser,« foreslog han.

»Ja, men Kultusministeren har i Folketinget selv sagt, at her er Præ-

stenød, og truet med at rive en halv Snes af vore Kirker med af Mangel paa Kapellaner. Han skal ovenikøbet have truet med at indkalde Lægprædikanterne.«

Han begyndte at se ophidset ud. »Det kan da ikke være Deres Alvor, at De vil have en Kvinde op paa Prækestolen?«

»Jo, hvis hun har den Viden og de Evner, som gør hende kvalificeret dertil, og da vi er saa heldige i dette Øjeblik at have Kvinder, som snart har tilendebragt deres teologiske Studium — —« Han vinkede afværgende. — »Med al Respekt for disse Damers videnskabelige Ballast, kan man dog næppe vente hos dem at finde den Myndighed og Fasthed, som Præstens Stilling kræver.«

»De vil altsaa før se Kirkerne nedrevne?« for jeg op og skyndte mig at notere dette. — »Meget før,« svarede han ubøjelig. —

»Tør jeg saa spørge Chefredaktøren om, hvorledes De stiller Dem til Kvinder som Dommere?«

Han tyggede forlegen paa sine Negle.

»Oprigtigt talt, — forekommer ikke den Tanke Dem selv absurd?« spurgte han. »Tænk Dem en Kvinde sidde til Doms over Mænds Handlinger, — tænk Dem hende optræde i en Paternitetssag? — Tror De ikke, hun med al sin juridiske Viden vil mang-

le Mandens Overlegenhed for slet ikke at tale om Erfaring?«

»Jamen vi har jo da ogsaa Exempler paa, at mandlige Dommere har dummet sig forfærdelig,« svarede jeg.

»Saa meget sandsynligere er det, at Kvinder vil dumme sig endnu mere,« svarede han kort. »Men for Resten« — hans Øjne lyste pludselig af Triumf — »den nye Retsreform udelukker ganske, at Kvinder kan blive Dommere; der findes nemlig ingen Paranteser med hun.«

Jeg smilede overlegent. »Saadanne Paranteser er forældede,« sagde jeg. »Mand betragtes nu som ensbetydende med Menneske.«

Han trak beklagende paa Skulderen. »Som sagt, jeg ser gerne Kvinder beklæde Embeder.....«

Jeg afbrød ham kort. »Saa kommer vi til Lægerne. Hvad mener Chefredaktøren om en Kvinde som Kredslæge eller Amtslæge efter den nye Ordning?«

Han saa ud, som om han troede, jeg var gal.

»Tror De, det vilde falde noget fornuftigt Menneske, selv en radikal Minister ind, at lægge Landets Sundhedstilstand i en Kvindes Haand?« udbød han forfærdet. »Ja, misforstaa mig ikke saaledes, at jeg ikke ønsker kvindelige Læger, men jeg tør dog vel nok mene, at en Sy-

som omgav hende. Men hun blev ikke mere indladt og blev de følgende Dage heller ikke hentet fra Fængslet, hvor hun i Utaalmodighed ventede. »Maaske har man tænkt sig, at min Djærvhed skulde udøve nogen Indflydelse paa Tilhørerne,« skriver hun, »og har ment, det var bedre at undgaa denne Virkning ved at gøre det hurtigt af med de deputerede for bagefter at kalde mig for Skranken og gøre en Ende paa mig med. Jeg ønsker at fortjene Døden ved at aflægge et Vidnesbyrd for dem, medens de lever. Jeg er som paa Naale; jeg venter paa Fangevogteren som en forpint Sjæl paa sin Befrier. Jeg har kun nedskrevet dette for at narre min egen Utaalmodighed.«

Den 31. Oktober besteg Girondinerne Skafottet. Samme Dag blev Madame Roland overført til Conciergeriet, hvorfra der som oftest kun førte én Vej ud — den til Guillotinen. Hun blev straks underkastet et Forhør og fik Ordre til at møde for Revolutionstribunalet d. 10. November.

Den samme Sagfører, som havde ført Charlotte Cordays, Dronningens og Girondinerne Sag, udbad sig ogsaa Tilladelse til at føre Forsvaret for hende. Han aflagde hende flere Besøg i Conciergeriet og kom d. 9. November om Aftenen sidste Gang for at træffe Aftale med hende for næste Dag. Han udviklede omstændelig Planen for sit Forsvar og søgte at indgive hende et Haab, som han dog ikke selv nærede. Samtalen trak ud til Kl. 11, og det blev meldt, at nu skulde Fængselsporten lukkes. Da han beredte sig paa at tage Afsked, rejste Madame Roland sig synlig bevæget, trak en Ring af sin Finger og gav ham den uden at sige et Ord. Advokaten forstod straks, hvad hun vilde sige hermed og udbød afværgende: »Men, Madame, vi tales jo ved igen i Morgen, efter at Dømen er falden.« — »I Morgen,« svarede hun, »er jeg ikke mere til. Jeg kender den Lod, som venter mig. Jeg er Dem taknemlig for Deres Raad, men de kan blive skæbne-

svangre for Dem selv, og det vilde være at styrte Dem i Fortabelse, uden at jeg alligevel stod til at redde. Forskaan mig for den Smerte at have forvoldt en brav Mands Død. Mød ikke for Skranken i Morgen; jeg fornægter Dem, hvis De kommer, men modtag dette Tegn paa min Taknemlighed, det eneste, som jeg kan byde Dem. — I Morgen er jeg ikke mere.« Han forstod, at overfor denne Viljekraft var al Modstand haabløs; han tog imod hendes Ring og forlod hende dybt bevæget.

Den samme Nat — hendes sidste — skrev hun selv sin Forsvarstale, det berømte Aktstykke, hvori hendes stolte og følsomme Sjæls Hengivelse for de Venner, som gik forud for hende i Døden, brydes med hendes Harm over deres Mordere, Tyrannerne, som lader haant om Frihed og Retfærdighed.

